

herhjemme endnu, for saa hører det jo op af sig selv. At det er galt i andre Lande, ved vi godt, hele den økonomiske Misère er ikke noget, der har ramt Danmark alene, men ogsaa alle andre Lande; det er imidlertid kun en fattig Trøst for os.

Den tredje Vej, der kunde være Tale om, er den at spare, søge at faa Udgifterne sat ned. Københavns Finansborgmester sagde forleden Aften, at nu gjaldt det først og fremmest om at spare. Og det er jeg ikke i Tvivl om, er det bedste, men om det er den letteste Vej at gaa, er en anden Ting. Der er ingen af os, der er rigtig for at spare. Ja, naar jeg siger, at vi ikke er rigtig for at spare, vil jeg alligevel sige, at jeg synes, man er begyndt mange Steder at spare. Jeg tænker ikke alene paa de Bestræbelser, Regeringen har udfoldet for at spare, men ogsaa i Kommunerne, ogsaa i de Kommuner, der før har ladet haant om Sparsommelighed, er man begyndt at gøre Alvor af at spare. Jeg tror, det er godt og sundt at spare. Den Slægt, der vokser op i Overflod, bliver sjældent ret stærk, den Slægt, der lever under saadanne Kaar, at den skal spare og tage fat, har bedre Betingelser for at kunne klare sig i Fremtiden, og det giver den ogsaa mere Mod, mere Lyst og mere Glæde ved det, den har med at gøre. Men naar vi skal spare, ved jeg godt, at det altid kniber forfærdeligt; for den, det gaar ud over, mener jo altid, at netop han bliver forurettet. Og jeg vil indrømme, at der kan være noget i, at naar man pludselig begynder at spare paa alle Ender og Kanter, kan det skabe nogen Arbejdsløshed, nogen Usikkerhed adskillige Steder. Jeg tror, det vilde have været heldigt, om man noget før var begyndt paa at spare, var begyndt paa de direkte Sparebestræbelser, der er iværksat i Aar paa Finanslovsforslaget. Jeg vil haabe, at de Besparelser, som man er gaaet til med noget sure Miner og med nogen Betænkelighed fra forskellig Side, virkelig maa vise sig at blive varige. Jeg tror ikke, at Kulturen vil lide stor Skade, for det er jo det, man stadig siger, at Kulturen bliver ødelagt derved. Jeg tror ikke, Kulturen vil lide stor Skade, fordi man nedsætter f. Eks. Rejsseudgifter og Dagpenge, fordi der gives nogle færre eller mindre omfattende Kursus, og fordi man sætter Kontorudgifterne ned o. s. v. Jeg tror, at der paa disse Punkter og adskillige andre maatte kunne spares noget mere, end der er blevet sparet. Jeg har i Folketingsudvalgets Bilag til Ændringsforslagene ved Finanslovsforslagets tredje Behandling set, at der er foreslaaet en hel Del Besparelser paa Eksamensudgifter. Jeg

vilde gerne deri have set en Tilkendegivelse af, at der vil finde en Indskrænkning Sted i alt det Eksamensvæsen, som vi slider med her i Landet. Det er dog vist desværre just ikke Hensigten med de Besparelser, der er vedtaget.

Saa blev der sagt, at en Del af de Besparelser, der er foreslaaet, er ikke Besparelser, men kun Udsættelser, og at derfor betyder de ingenting. Ja, det er jeg dog ikke saa sikker paa. Jeg tror, at Udsættelser alligevel betyder ikke saa lidt. Udsættelser betyder, i alt Fald naar det drejer sig om større Beløb, en Besparelse af Renter; og Renter er jo ikke saa lille en Post i vore Dage. Men det betyder ogsaa noget andet, nemlig at Folk vænnes til at kunne udsætte, hvad der ikke er absolut nødvendigt. Og der tror jeg nok, vi kan lære noget. Der var i Finanslovsforslaget et Forslag om, at der skulde ombygges en Skole nede paa Falster, tror jeg, det var, i Nykøbing. Det har staaet paa i flere Aar; man har skudt det ud, men nu mente man, at det var absolut nødvendigt. Nu er det saa, at et Flertal i Folketinget har ment, at det godt kunde skydes ud en Gang endnu. Jeg har ikke set Skolen og kan for saa vidt ikke udtale mig derom; men jeg er ikke i Tvivl om, at hvad man der har gjort, kunde gøres adskillige andre Steder.

Der er et Sted, hvor jeg vilde have ønsket, at der havde været foretaget en Besparelse, det er med Hensyn til det kongelige Teater. Efter min Mening burde dette Teater kunne bære sig selv. Dersom det endda var saadan, at man mente, at der udgik Kulturværdier fra dette Teater, som virkede gavnligt og udviklende for hele Landet, ja, saa var det jo en Ting for sig. Jeg har set og hørt adskillige Ting paa det kongelige Teater, som jeg har været glad ved; men jeg har ogsaa set Ting, som jeg ikke vilde gaa et Skridt for tiere, og som jeg, hverken med Hensyn til Indholdet eller Formen, kan forstaa skal være Kunst, noget, der skal opføres paa en kongelig, privilegeret Scene. Men selv om saa var, tror jeg, man maatte holde paa, at denne Anstalt ogsaa skulde kunne betale sig eller i alle Tilfælde ikke kræve saa stort Tilskud, som den har faaet i adskillige Aar; og det tror jeg ogsaa, der er store Dele af Befolkningen, der siger. De staar ganske uforstaaende overfor Nødvendigheden af de store Udgifter, der er ofret paa det kongelige Teater.

Jeg ser i en Notits i et Blad, at paa Island er de ogsaa begyndt at spare. Og de er begyndt fra den øverste Ende, de vil